

ČASOPIS ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY VYŠKOV, LETNÍ POLE

www.zsletnipole.cz

LETŇÁČEK

ZIMA 2023

OBSAH

OBSAH	2
ŠKOLNÍ ZPRÁVY	3
ROZHOVOR S UČITELI	5
VÁNOČNÍ PRÍBĚHY: Z JINÉHO POHLEDU.....	7
HOROSKOPY	11
KVÍZ VÁNOČNÍ TRADICE.....	17
KVÍZ ČESKÉ POHÁDKY.....	18
SILVESTR A ZVYKY.....	19
MÓDA.....	22
NEJDIVNĚJŠÍ ŠKOLY	24
LITERÁRNÍ KOUTEK: RECENZE KNIH	26
LITERÁRNÍ KOUTEK: ZIMNÍ BÁSEŇ	29
LITERÁRNÍ KOUTEK: RECENZE SERIÁLU	30
LITERÁRNÍ KOUTEK: RECENZE FILMU	31
HISTORICKÉ OKÉNKO: TUTANCHAMNOVA KLETBA	32
HISTORICKÉ OKÉNKO: KRUTOSTI PŘÍRODY	34
HISTORICKÉ OKÉNKO: TSUNAMI V EVROPĚ	36
HRACÍ KOUTEK: OMALOVÁNKY, KŘÍŽOVKY	38

ŠKOLNÍ ZPRÁVY

Krajské kolo ve florbalu – mladší žákyně

jedno obrovské DÍKY!

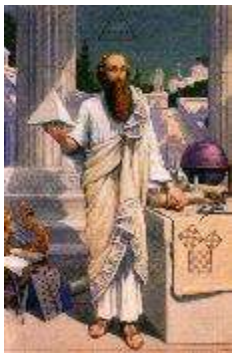
Ve čtvrtek 24. 11. 2022 se uskutečnilo KRAJSKÉ KOLO VE FLORBALU mladších dívek (6. – 7. ročník) v Blansku. Pohledem statistika: tři zápasy, jedna výhra, jedna remíza a jedna prohra. Bohužel, se nepostoupilo mezi nejlepší čtveřici o lepší skóre, které měl soupeř. I tak je to velký úspěch a holkám patří

Mikulášská nadílka

5.12.2022 v dopoledních hodinách přišel do školy Mikuláš se svou družinou a přinesl dětem z naší školy a školky dáreček v podobě adventního kalendáře. Děti zazpívaly písničku a od andílků dostaly sladkou odměnu.

Okresní kolo Pythágoriády

Do okresního kola Pythágoriády postoupili ze školních kol dva žáci. Tomáš Suchý (7.A) a Radim Jabůrek (8.A). Oba v okresním kole předvedli výborné výkony a umístili se na předních místech. K úspěchu oběma gratulujeme a děkujeme za vzornou reprezentaci školy.

Umístění: 7.roč. Tomáš Suchý 4. místo a 8. roč. Radim Jabůrek 3. místo

Adventní jarmark

V úterý 6. 12. se po dvou letech vynucené přestávky konal na naší škole tradiční předvánoční jarmark. Slavnostní zahájení proběhlo před školou, kde nám děti ze školního sboru zazpívaly koledy. K dostání byly: věnce, svícny, vánoční dekorace, ozdoby, šperky a cukroví. Jarmark navodil tu správnou vánoční pohodu.

Přírodovědný pobyt na Rychtě

Žáci a žákyně 6. ročníku se zúčastnili přírodovědného pobytu na Rychtě. Tentokrát to bylo na téma Jak přežít dobu ledovou. Všichni se rázem ocitli v době mamutů, házeli oštěpem a stříleli z luku. Dozvěděli se spoustu zajímavostí, jak se zvířata i rostliny přizpůsobují chladu a jací jsou to přírodní experti na přežití.

Vystoupení žáků na vánočních trzích

Vánoční trhy na Masarykově náměstí jsou v plném proudu. K jejich zpestření přispěli 15.12.2022 svým vystoupením žáci naší základní školy a 19.12.2022 děti z naší MŠ. Rodičům dětí i divákům se vystoupení moc líbilo a děti tak sklídily velký potlesk. Děkujeme pedagogům, dětem i žákům, kteří vystoupení připravovali.

Předvánoční zájezd do Vídně

Po několika letech navštívili v úterý 20.12. žáci 2.st. vánoční Vídeň. Cílem nebylo nasát pouze vánoční atmosféru, ale zhlédnout i historické památky města a domluvit se i německy. Věříme, že jsme zde nebyli naposled. Auf Wiedersehen Vindobona.

Návštěva SOŠ a SOU Vyškov

Žáci osmých ročníků navštívili nové polytechnické centrum na SOŠ a SOU Vyškov. Během dopoledne si vyzkoušeli tamější stroje a odnesli si i vlastnoručně vyrobené a užitečné suvenýry.

ROZHOVOR S UČITELI

V předchozích číslech jsme představovali nové učitele, ale nesmíme zapomínat na naše stálé pedagogy, a proto redaktorky (A. Pecková, K. Tutková, K. Luzarová a M. Slunská) vyzpovídaly tentokrát naše jazykářky.

Mgr. Tereza Bařinová (učitelka 2.stupně)

1. Co byste chtěla změnit na své práci?

O: „Přístup žáků.“

2. Máte nějaký oblíbený sport?

O: „Aerobic.“

3. Čím jste chtěla být, když jste byla malá?

O: „Učitelkou.“

4. Máte oblíbeného herce/herečku?

O: „Ivan Trojan a Táňa Vilhelmová.“

5. Jakou byste chtěla mít super schopnost?

O: „Ovládat čas.“

6. Kdybyste měla tři přání, jaká by to byla?

O: „Pořád zdravý syn, zlepšení poměrů ve světě a nekonečné štěstí.“

7. Máte nějaké jiné zájmy kromě učení?

O: „Vaření.“

8. Jaký je váš sen?

O: „Žít spokojený život.“

9. Máte nějaké oblíbené jídlo?

O: „Těstoviny.“

10. Jaké vidíte pozitiva a negativa na své práci?

O: „Tak pozitivum je předávání vědomostí žákům a negativum, že tomu někteří žáci brání svým přístupem, že se poflakují, nenadchnou se pro nic a nechce se jim.“

1. Co byste chtěla změnit na své práci?

O: „Nic, jsem spokojená.“

2. Máte nějaký oblíbený sport?

O: „Jízda na kole, jóga.“

3. Čím jste chtěla být, když jste byla malá?

O: „Překladatelkou.“

4. Máte oblíbeného herce/herčku?

O: „Meryl Streep.“

5. Jakou byste chtěla mít super schopnost?

O: „Cestovat v čase.“

6. Kdybyste měla tři přání, jaká by to byla?

O: „Zdraví pro mě a mé blízké, celkovou spokojenost a světový mír.“

7. Máte nějaké jiné zájmy kromě učení?

O: „Čtení a zahradničení.“

8. Jaký je váš sen?

O: „Procestovat asijské státy.“

9. Máte nějaké oblíbené jídlo?

O: „Italská kuchyně.“

10. Jaké vidíte pozitiva a negativa na své práci?

O: „Pozitivum je, že jsem v kontaktu s lidmi a je to i taková osobní výzva a negativum je, že ne vždy se vše povede, jak bych chtěla, ale bohužel některé faktory jsou neovlivnitelné.“

Z JINÉHO POHLEDU

Zima je spojená s pohádkami a fantasy příběhy, proto si pro vás žáci VII.A připravili zajímavé vánoční příběhy, které vás jistě pobaví.

VÁNOČNÍ HVĚZDA

Že by už po roce konečně nastal ten den... ten Štědrý den, kdy mě konečně vytáhnou z krabice a uvidím světlo a budu se moci nadechnout té vánoční atmosféry. Už jenom chvíli...jen chvíli vydržet, než nastrojí stromeček a dají mě tak vysoko, že se budu skoro dotýkat stropu.

Aaaa táta už rozkládá žebřík, to se blíží má chvíle. Hlavně mě letos vyndej opatrně, ať mi neoloupeš veškeré trpytky. Ale co to? Co to bylo za ránu? Kde to jsem? Bohužel, si žebřík špatně postavil a spadl i se mnou. Mezitím co ležím na zemi, ke mně přišel pes a vzal mě do tlamy. To nééé, zpomal! Kam mě to ten náš vořech nese? Fuj mám špičky plné bláta, že on mě zahrabal na zahradě?

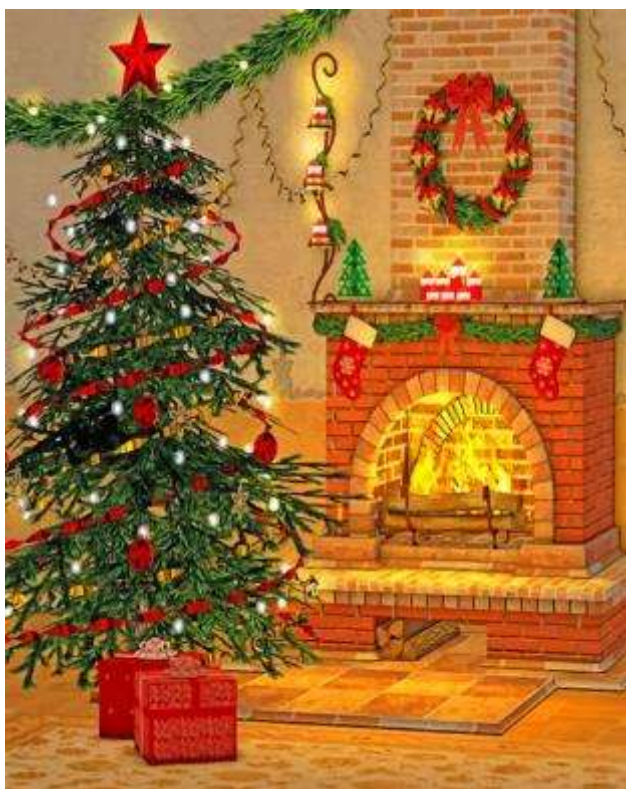
Ležím si na půl v hlíně a přemýšlím o svém životě. I kdyby měl teď můj život skončit, tak jsem žila plnohodnotný život. Udělala jsem radost tolika generacím a zářila na tolika stromcích, že to ani nespočítám, takže ano, můj život byl úspěšný. Ale počkat, co to je? Vidím světlo! Naštěstí, si všimli, kam mě pes zahrabal. Takže šli za mnou, aby mě vykopali. Byla jsem celá špinavá, takže mě umyli a vyleštili. Táta si zase nachystal žebřík, tentokrát už pořádně, a dal mě tam, kam patřím, tedy na špičku stromečku. Sice se mnou bouchl párkrát o strop, ale ten výhled za to vždy stojí. A teď mohu spokojeně zářit

po celé svátky.

VÁNOČNÍ KRB

Probudil jsem se a už jsem hořel. Okolo mě byly vánoční dekorace a stromeček. Najednou někdo přišel do místnosti. Na hrudi měl britskou vlajku, vousy a vánoční čepici, asi speciální jednotka. Došel ke stolu vyzul si boty a nasadil si puntíkaté ponožky. Vzal ovladač do ruky, dal si nohy na stůl a zapnul televizi. Neuběhlo ani 5 minut a ozvalo se hlasité řezání. Nejprve jsem zděšeně škytnul až odlétla jiskřička a propálila rohožku přede mnou. Pak jsem se ale zamyslel a široce se usmál. To je přece skvělé znamení toho, že se skvěle najím, jelikož přibydou další polínka do mého břicha. Po hodině neustálého řezání mi to však začalo být divné. Že by káceli tak dlouho v kuse? V tom ten zvuk ustal. Mrknul jsem před sebe a táta se zrovna probudil, hlasitě si povzdechl, zvedl se od stolu, odešel a ani mi nedal večeři! To je ta dnešní mládež opravdu tak sobecká a nevychovaná?

Už mi začínalo dost kručet v břiše, když v tom se objevila nová naděje v podobě dalšího človíčka. Na hlavě měl oholený pankáč a oblečenou měl kostkovanou košili. Rozběhl se, skočil na pohovku a zakryl se vánoční dekou. Choval se jako dítě, které nastražilo past na Santu, snědlo mu sušenky, vypilo mléko a schovalo se. Už zase slyším nějaký zvuk. Tento však nezní jako řezání, ale spíše jako šustění balícího papíru. Že by ten pankáč našel své dárky a potají je rozbaloval? To je ale nevychovanec! Hlasitě jsem si odfrknul a jiskřička zase propálila rohožku přede mnou. To dítě se asi vyděsilo, protože vystrčilo hlavu a udiveně se rozhlíželo kolem. Počkat, co to....on má plnou pusku brambůrků! A já tady umírám hlady! Začal jsem běsnit a jiskřičky létaly všude kolem! Když už to vypadalo, že zapálím pankáčovi deku, tak se otevřely dveře. V nich stál člověk, který měl vánoční čepici, masku a na ní připevněnou lebku. Přišel ke mně a sedl si. V tu chvíli jsem si pomyslel, že je to asi má poslední hodinka. Začal vytahovat něco z kapsy. Teď to určitě přijde, vytáhne vodu a uhasí mě! Už jsem se začal modlit, když v tom mi cosi přistálo v břichu. Ten hodný člověk donesl nová polínka, takže se přece jen dočkám Štědrého dne!

VÁNOČNÍ TRADICE

Ach, jak já se mám dobře! Od prvního prosince si jenom ležím v misce vedle svíčky na stole a vůbec si nestěžuji. Sice nevím, co se mnou mají v plánu, ale nesnažím se to rozlousknout. Hlavní je, že jsem tady s kamarády a užíváme si skvělou vánoční náladu. Kutálíme se od misky ke svíčce a soutěžíme o to, kdo bude nejrychlejší a nejmíň nápadný. Důležité je neprasknout, pak bychom se zevnitř zkazili a lidé by nás vyhodili.

Víte, jak vlastně takový ořech pozná, že je čas Vánoc? Celkem jednoduše. Všichni ti velcí opičáci neboli lidé jsou totiž doma a pouští si pořád dokola takové uspávací písničky, někdy je dokonce i zpívají. Zároveň nevidíte typické proděravělé ponožky a nošení trenýrek na doma, kdepak všichni jsou oblečení jako by šli do divadla. Taky je v kuchyni, kde obvykle úraduje pouze máma, pěkný šrumec a chaos. Všichni běhají sem a tam, z kuchyně ke stolu, od stolu do kuchyně a zase naopak. Dávají na stůl talíře, příbory, skleničky a dekorace. Konec konců, tak jsem se zde ocitnul i já a mí přátelé. Všude je cítit přepálený olej a rybina, tedy spíš kapřina. To vše se musí stihnout, než se setmí. Pak už všichni sednou ke stolu. Já s mýma chábrama sedíme v misce. Půl

hodiny pozorujeme, jak se opičáci nacpávají a dusí se kostmi. No a teď přijde trapná chvílka tradic. Nejprve rozřezali jablko a snědli nějaký oplatky s medem.

Když už jsem měl pocit, že chvílka tradic končí a otáčel jsem se směrem ke stromečku, kde leží plno dárku, tak se natáhla velká chlupatá ruka největšího opičáka směrem ke mně. Vzala mě a mé 4 chábry a každého z nás hodila do 4 různých rohů v pokoji. Zážitek to byl sice hezký, pěkně jsem se proletěl, ale co teď? Jsem přece ořech a ne letadlo! Předpokládal jsem, že mě zde chvílku nechají odpočinout a pak mě vytáhnou. Po měsíci už jsem ztratil veškerou naději a z toho plesnivého smradlavého rohu sleduji, jak si ti opičáci šmakují na polévce a jiných dobrotách. No a co já? Já tady tvrdnu už celej rok a čekám až mě znova hodí do jiného rohu.

KOČIČÍ ZÁHADA

Ráno vstanu, protáhnu se a jdu k oknu. Všude venku vidím tu bílou studenou věc, kterou tak nemám ráda. Už jen při pohledu z okna mě zebou packy. Najednou slyším rachot z místnosti, kde obvykle dostávám dobroty. Zvědavost mi nedá a vydám se podívat, co se tam děje a co způsobuje takový veliký rachot. Při příchodu do místnosti spatřím páníčka. Chci se mu jít otřít o nohu, ale najednou se zarazím, protože v ruce drží sekerku. Jelikož nejsem násilný typ, tak hned zpozorním a naježím chlupy. V tom se sekyrka dá do pohybu a na stole se přestane cosi mrskat. Než se stihnu vyhoupnout na stoličku, abych měla lepší výhled, tak vzduchem cosi prosviští. Můj instinkt mi velí, ať jdu za tím! Střemhlav se po tom vrhnu a najednou prásk! A obraz po babičce je na zemi. Ještě, než se po mně páníček ožene koštětem, tak zkoumám, co jsem to vlastně ulovila. Voní to jako ryba a leskne se to. Ochutnám to! Fuj, je to tvrdé a bez chuti. Uhnu ráně smetákem a skočím na linku. Tam uvidím těch věcí plno. Fuj, lepší se mi na tlapky, honem pryč. Abych neprovokovala páníčka, tak jsem se ukryla pod gaučem a na chvíli si schrupla, než se vyčistí vzduch. Nemohla jsem však pořádně usnout. Pořád jsem přemýšlela, co byla ta divná věc.

O pár hodin později: opět se protáhnu a jdu se nažrat. V kuchyni narazím na tu velkou hodnou paní, která mi vždy přinese něco k snědku, a tak jí jdu přivítat. Motám se jí kolem nohou a najednou zakopne a něco shodí na zem. Leknu se a začnu drápat kolem sebe. Páníčka zaječí a lehce mě nakopne. Ten kopanec jsem ani nevnímala, protože jsem se soustředila na to, co leželo na zemi přede mnou. Konečně! Konečně vím, odkud byly ty lesklé věci. Na zemi ležel bezhlavý vánoční kapr. Ulevilo se mi, že jsem to zjistila, ale také proto, že můj páníček není vrah, ale jen zabiják kaprů. Olízla jsem si packu a šla spokojeně příst na gauč.

HOROSKOPY

Pro všechny, kdo chtějí vědět, co jim hvězdy v tomto ročním období přichystaly, si naše mladé redaktorky (K. Tutková, N. Čtvrtníčková, A. Pecková, K. Luzarová, Z. Orálková, B. Hrozová a M. Slunská 9.A/B) připravily horoskopy.

BERAN

(21. 3. – 20. 4.)

Zima probudí v beranech schopnost vcítit se do ostatních, díky čemuž vznikne silné přátelské pouto s velmi zajímavými lidmi. S některými si navzájem předáte své zkušenosti, které vás posunou v životě o kus dál a možná se spojíte si pracovní a pustíte se do nějakého společného projektu. V tomto období budete náchylnější ke zdravotním problémům, proto byste to s nadšením do nových věcí neměli přepálit.

Zvolte spíše pomalejší tempo, alespoň budete mít čas si vše promyslet a nebudete jednat impulzivně. Energie, která vás zaplavovala na začátku letošního roku, bude pomalu ustupovat. Dbejte více o své zdraví, nepřemáhejte se a příliš nezatěžujte trávicí soustavu. Zesílí se vaše schopnost porozumět a naslouchat ostatním. Na druhou stranu vás tyto schopnosti mohou přivést na myšlenky o směru, kterým se v životě ubíráte. Přestože plachost pro vás není obvyklá, budete si v této době užívat čas o samotě.

BÝK

(21. 4. – 21. 5.)

Zima se ponese v pracovním duchu. Vaše motivace pracovat se znásobí a práce se tak pro vás stane hlavní životní náplní v tomto období. Díky vysoké dávce odhodlání do práce se býkům podaří dosáhnout i vysokých finančních příjmů, což se jim zalíbí a poženou se neustále kupředu. Dejte si však pozor na přepracování, mohlo by se vám to vymstít v podobě nějakého zdravotního problému. Stravujte se zdravě a nezapomínejte odpočívat. Kamarádi s vámi budou chtít

trávit v tomto měsíci čas, tak je neodmítejte. Kromě toho může dojít také ke zvýšení aktivity fyzické ať už po stránce sportovní, nebo intimní.

BLÍŽENCI

(22. 5. – 21. 6.)

Zima bude pro bližence spíše ponuřejším obdobím. V práci si toho naložíte moc a pak nebudete mít čas na své koníčky a přátele. To se může projevit na vaší psychice a budete se chtít uzavřít více do sebe. To nemusí nutně znamenat něco špatného, chvíle strávené o samotě vám dají příležitost rozklíčovat vaše pocity, avšak nenechte se pohltit negativním postojem k životu, mohlo by vám utéct něco důležitého. Vaše tělo bude také potřebovat strávit nějaký čas v přírodě, tak mu jej dopřejte. Rádi trávíte čas s přáteli na vzduchu, a to vám pracovní povinnosti znemožňují. Toto špatné naladění by se mohlo promítat i do ostatních aspektů vašeho života, proto se snažte volný čas věnovat péči o svou psychickou pohodu.

RAK

(22. 6. – 22. 7.)

Zima přinese rakům jistou dávku sebevědomí, především v práci. Už nebudete mít strach říct, co se vám líbí a co ne, díky čemuž vás vaši nadřízení začnou vnímat jako rovnocenné. V tomto období překvapíte i sami sebe svou kreativitou a neotřelými nápady nejen v práci, ale i v osobním životě. Proto využijte tohoto naladění a nebojte se experimentovat s výbavou bytu nebo dokonce i se svým stylem oblékání či střihem vlasů. Vneste nový vítr i do vašeho vztahu, nápaditost ocení i váš partner. Zima bude pro Raky synonymem pro úspěch. Na pracovišti přímo zazáříte a vaši nadřízení budou s nápady, které předložíte velmi spokojeni. Vaše kariérní úspěchy se promítnou i do vašeho soukromého života a všechno půjde jako po másle. Využijte tohoto úspěšného období a vezměte svou drahou polovičku někam na výlet nebo si dopřejte odpočinek a udělejte si čas jen sami na sebe.

LEV

(23. 7. – 22. 8.)

V zimě budou lvi velmi kreativní, ale zároveň introvertnější. Ve vaší hlavě se zrodí hned několik skvělých myšlenek, které budete chtít zrealizovat. Musíte však počítat s tím, že bude potřeba něco obětovat. Proto radši uvažujte racionálně a řádně zvažte všechna pro a proti, než se do něčeho pustíte. V tomto období se budete soustředit hlavně sami na sebe a ve společnosti se budete cítit nesví. Nelámejte to přes koleno a dejte si pauzu od společenských událostí. Hlavní je, abyste se cítili v pohodě. Pokud minulý měsíc nešel podle jejich představ, budou mít lvi tendenci často riskovat. Risk vás dosud často odměnil, ale nezapomínejte na to, že pro vás může mít i katastrofické následky. V zimě se nebudete úplně cítit ve své kůži. Pomoci by mohlo oddělení se od ostatních.

PANNA

(23. 8. – 22. 9.)

Zima v pannách probudí potřebu se zviditelnit a mít ve všem pravdu. Pokud vám někdo bude v tomto období odporovat, můžete se dostat do zbytečných konfliktů. Přesvědčování bude vaší silnou stránkou především v práci, avšak nepřehánějte to, mohlo by to mít nepříjemný dopad na vaše pracovní vztahy. S přáteli budete vycházet výborně, ale tento měsíc vás bude přece jen držet trošku zpátky v tomto směru. Vaše potřeba cítit se svobodně bude silnější, proto si dopřejte chvíli sami pro sebe a využijte ji k sebevzdělávání a odpočinku. V zimě bude pro panny ideální období ke kontaktu s přáteli. Podnikněte s nimi výlet nebo je pozvěte k sobě domů. Na svou rodinu budete působit velice autoritativně a budete se jim snažit organizovat život. Nezapomínejte, že méně je někdy více.

VÁHY

(23. 9. – 23. 10.)

V zimě budou váhy zahlceny pracovními povinnostmi. Dostanete od svého nadřízeného spoustu úkolů, které nebudete stíhat, což vám začne působit stres. Možná se dostaví i nespavost a bolesti hlavy, které rozhodně nepodceňujte, je to totiž znamení, že máte zpomalit a kompenzovat práci nějakou odpočinkovou aktivitou. V tomto období nebudete příliš oplývat empatií, za to sarkasmus bude vaší silnou stránkou. Držte ale radši svou potřebu neustále někoho popichovat na uzdě, mohlo by se vám to totiž vymstít jak v práci, tak ve vašem vztahu. Váš nadřízený je už nějakou dobu podrážděný a v příštích dnech tomu nebude jinak. I když chuť říct mu váš názor bude stále větší, raději zatněte zuby a počkejte na vhodnější příležitost. Pokud se na to cítíte, dopřejte si menší půst. Dodržujte pitný režim a pozitivní výsledky na sebe nenechají dlouho čekat.

ŠTÍR

(24. 10. – 22. 11.)

V zimě bude silnou stránkou štírů jejich schopnost komunikace a vyjednávání. Toho využijete především v práci, kde dosáhnete nemalých úspěchů. S tím se bude pojít i velmi dobré finanční ohodnocení a možná i povýšení. Avšak nenechte své úspěchy, aby vám příliš stoupily do hlavy, mohli byste si tak znepřátelit své kolegy. Tento měsíc je také ideálním časem na prohloubení vztahu s vaším partnerem. Možná je načase popřemýšlet o společném bydlení nebo dokonce o založení rodiny, hvězdy vám budou v tomto směru nakloněny. Zima přinese štírům ovoce v oblasti kariéry. Váš nadřízený ocení vaši práci a vy si s ním i s kolegy budete jedna ruka. Uděláte určitě dobře, když se této shody v komunikaci pokusíte co nejvíce využít. I v partnerství vše půjde jako po másle. Shodnete se s partnerem snad ve všem a budete se vzájemně podporovat. Proto by nemuselo být na škodu udělat si nějaký pěkný výlet do přírody a zároveň oslavit vaše úspěchy v práci.

STŘELEK

(23. 11. – 21. 12.)

Zima střelcům přinese mnoho duševní síly a vyrovnanosti, kterou budou velmi potřebovat. Dostanete se totiž do situace, kdy vás zklame někdo blízký a vy se s tím budete muset vyrovnat, ačkoliv to zabolí. Na druhou stranu získáte důvěru více sami v sebe a uvědomíte si, že křivda vás bude akorát držet ve smutku, a proto se rozhodnete odpustit a jít dál. V tomto období budete mít velmi blízko k přírodě a zvířatům, proto zkuste na chvíli opustit vír velkoměsta a vyrazte do přírody a načerpávejte energii. Měli byste si dávat pozor na závist. Ať už kolegové, nebo sousedi si budou pozorně všímat všechny nové předměty. Může to dokonce zapříčinit, že se celkově zhorší vaše pověst. Díky této situaci ale také poznáte, kdo je vaším skutečným přítelem.

KOZOROH

(22. 12. – 20. 1.)

Zima bude pro kozorohy obdobím, kdy se projeví výborné komunikační schopnosti a empatie. V tomto období k vám přilne mnoho vašich přátel, kteří si k vám budou chodit pro radu a stanete se tak velmi oblíbenými společníky. Nenechte si však stížnostmi a problémy svého okolí sebrat energii. Rozhodně svým blízkým pomozte, ale myslte u toho také na sebe a dopřejte si relax. Nejlepším způsobem, jak se dokonale uvolnit, pro vás bude saunování a četba knih s duchovní tematikou. V zimě pocítí kozorozi potřebu si odpočinout od každodenního shonu. Některým bude stačit den volna, jiní si zajdou na wellness a ti, kteří jsou opravdu unavení svým okolím, budou dokonce přemýšlet o cestě do zahraničí. Jisté je, že odpočinkem nic nezkazíte a pomůže vám to se připravit na náročný příchod jara.

VODNÁŘ

(21. 1. – 20. 2.)

Zima bude pro vodnáře obdobím romantiky. Zesílí se totiž vaše city a tím pádem budete prožívat každou chvíli svého života mnohem silněji. Proto je ten správný čas tohoto naladění využít a věnovat se naplno svému partnerovi. Vyrazte spolu na prodloužený víkend na dovolenou nebo klidně jen někam na wellness. Pokud bojujete s penězi, udělejte si romantiku doma. V zimě budou vodnáři mít lásky na rozdávání, a to by v určitých situacích mohl být problém. Věnujte se hlavně svému protějšku a na flirt s ostatními raději zapomeňte. Pokud by totiž došlo ke konfrontaci, mohli byste kvůli svojí povaze riskovat, že o tento vztah přijdete. V této době nebudete také příliš hospodární a neustále si budete chtít dělat radost novými a novými věcmi. Snažte se držet při zemi, protože přílišné utrácení by vás mohlo dovést do vážných finančních potíží.

RYBY

(21. 2. – 20. 3.)

Zima se ponese spíše v poklidnějším duchu. Ryby by si měly dát pozor na své zdraví, jelikož budou náchylné na problémy s dýchacími cestami. Uděláte nejlépe, když si po večerech odpustíte radovánky s kamarády a místo toho se pokusíte zlepšit si svůj spánkový a stravovací režim. Toto období byste měli využít k tomu, abyste si ujasnili své priority a pořádně si odpočinuli. Sociální dovednosti nebudou vaší silnou stránkou, proto budete dávat přednost soukromí, kde budete mít chuť ponořit se do četby a studia cizích jazyků. V zimě budou ryby do určité míry napjaté a často mohou na své známé působit až cholericky. Je proto možné, že se vám okolí raději vyhne, aby zamezilo konfliktu a vy byste měli udělat to samé, pokud budete rozčilení. Kdo nic nedělá, nic nepokazí. Navíc čas v ústraní můžete využít k seberozvoji nebo relaxaci.

KVÍZ:

VÁNOČNÍ ZVYKY

1. Co byste měli vidět, když dodržíte půst?

- a) Hvězdičky
- b) Zlaté prasátko
- c) Ježíška

2. Co musí být v jablku za tvar, abyste měli štěstí?

- a) Hvězdička
- b) X
- c) Křížek

3. Co znamená, když hozený střevíc dopadne špičkou ven?

- a) Velký úklid
- b) Celý rok průvan
- c) Dívka se provdá a odejde z domu

4. Co se stane, když někdo odejde od štědrovečerní večeře?

- a) Následující rok se rodina nesejde kompletní – možné úmrtí
- b) Přejedl se
- c) Nedostane dárky

5. Kdy by se mělo usednout ke štědrovečerní večeři?

- a) Až budu mít hlad
- b) Až vysvitne první hvězda
- c) Až zakokrhá kohout

6. Co znamená, když někomu darujeme jmelí?

- a) Chceme si ho vzít
- b) Darujeme štěstí
- c) Chceme ho otrávit

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI: 1B, 2A, 3C, 4A, 5B, 6B

KVÍZ:
ZNÁTE ČESKÉ POHÁDKY?

1. Doplň: Princezna zakletá v...

- a) Čase
- b) Paláci
- c) Prstýnku

2. Kůň Popelky se jmenoval:

- a) Rarášek
- b) Jurášek
- c) Bělouš

3. Co hledali čert a anděl v Anděl páně?

- a) Cestu do nebe
- b) Ztracený poklad
- c) Jablko

4. Jak se jmenovali bratři Večernice?

- a) Slunečník, Měsíčan, Hurikán
- b) Deštník, Mrakomor, Jitřenec
- c) Slunečník, Měsíčník, Větrník

5. Čeho se báli čerti v pohádce S čerty nejsou žerty?

- a) Slepice
- b) Peří
- c) Světla

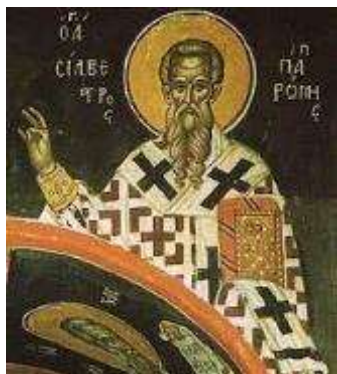
6. Jakou květinu pěstovala Pyšná princezna?

- a) Růži
- b) Lili
- c) Fialku

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI: 1A, 2B, 3C, 4C, 5B, 6A

PROČ SLAVÍME SILVESTR A JAKÉ JSOU NOVOROČNÍ ZVYKY

SVATÝ SILVESTR

Silvestr je svátkem svatého Silvestra. Svatý Silvestr se narodil v druhé polovině 3. století našeho letopočtu v Římě. V mládí zažil pronásledování křesťanů a musel se skrývat v lesích nedaleko Říma. Odtud také pochází jeho jméno, protože Silvestr pochází z latinského slova silva, což označuje obyvatele lesa i les. Měl štěstí, přežil a dožil se i doby, kdy se císař Konstantin obrátil ke křesťanství a začal toto náboženství podporovat.

Silvestr I. byl zvolen římským biskupem roku 314 ve velice mladém věku, zřejmě v jednadvaceti letech, a s mladistvou energií se pustil do změn, co a jakým způsobem uctívat či oslavovat.

Osud tomu chtěl, aby reformátor Silvestr I. zemřel 31. prosince roku 335. Jeho svatořečení pak z toho dne udělalo další svátek a on sám se stal patronem domácího zvířectva a úrody. Lidé se scházeli v kostelech a tichými modlitbami děkovali.

SATURNÁLIE

Ve starém Římě před zavedením svátku Silvestra bylo zvykem slavit takzvané Saturnálie k počtě boha Saturna. Byl to v podstatě jeden nevázaný mejdan, který začínal podle našeho kalendáře 17. prosince a jehož konec se neustále oddaloval. Původně jednodenní svátek se prodloužil nejdříve do 23. prosince, později až do 30. prosince. Veškeré starořímské instituce přestaly pracovat, a dokonce si otroci měnili role se svými pány.

31. prosince končí starý rok a všichni očekávají s nadějí nový rok, tedy nové období snad pozitivních změn. Silvestr sám nebyl zastáncem takového bujarého veselí. Podle něj se to ke křesťanství nehodilo. Odkaz Saturnálií v nás ale přes všechnu Silvestrovu snahu zůstal, akorát je slavíme pouze jeden den 31. prosince jakožto SILVESTR.

ZVYKY A TRADICE

Babí den

K 31. prosinci však nepatří jen bujaré veselí a popíjení. Hlavně na venkově se dlouho udržovaly silvestrovské a novoroční obyčeje. Podle našich tradic se domácnost měla připravit na příchod nového roku již před tímto dnem. To znamenalo velký úklid, výměnu povlečení i velké prádlo. Mělo to ovšem několik háčeků – na Nový rok už nesmělo být prádlo na šňůře, protože by to mohlo znamenat smrt někoho blízkého. Také při zametání si musely hospodyně dát pozor. Smetí muselo prozatím skončit v koutě, aby nikdo z rodiny nebyl vymeten ven.

Nějaká rizika na sebe braly takzvané báby ometačky. To byly většinou chudé ženy, které za jídlo či almužnu ometaly plotny, aby kamna dobře hořela a u plotny se nestalo nějaké neštěstí. To by na sebe mohla přivolat právě hospodyně, kdyby tu plotnu ometla sama, ovšem bába ometačka už u té plotny až do příštího roku nebyla, takže jí se nic nemohlo stát. Někdy se proto také poslednímu dnu v roce říkalo „Babí den“.

Aby štěstí neuletělo

Nový rok má v sobě daleko víc příkazů, zákazů či zvyků než samotný Silvestr. Slavit se začal poměrně pozdě, až někdy počátkem 19. století, ale novoroční předsevzetí mají daleko větší tradici, snad až od 16. století. Jedná se o nový začátek. Na Silvestra bychom se měli náležitě připravit, vše uklidit, zbavit se restů a první den nového roku odpočívat a být na ostatní milí.

Samotný Nový rok ovšem začíná nocí z posledního dne předešlého roku. Musí se vám zdát něco pěkného a pak máte naději, že se to splní. Do Nového roku je také nutné se vypořádat se všemi dluhy a měli bychom odpouštět svým nepřátelům.

Jak na Nový rok, tak po celý rok – to je pořekadlo v dnešní době zakořeněné snad nejvíce. Rodina by měla být pospolu, zejména u oběda. V menu by neměla chybět čočka, která přináší peníze, a na druhou stranu tu máme spoustu „zakázaných“ jídel. Třeba drůbež, protože štěstí by uletělo, s rybou by uplavalo a se zajícem zase uteklo. Pokud si zvete hosty, tak raději ty nejmladší, neboť staří přinášejí do domu hádky.

Ohňostroje

Nejen jídlem a nápoji je člověk zásoben během silvestrovských večírků. I zábavná pyrotechnika k nim patří, a i ta má svou historii. Pojí se s vynálezem střelného prachu. Pyrotechnika svět baví již přes 1000 let. Nejprve se ohňostrojů užívalo v Číně, a to už před naším letopočtem. V Čechách se střelný prach vyráběl až od roku 1432. Pro umocnění efektu se do rachejtli přidávají i různé práškové kovy, díky nimž se ztemnělá obloha rozzáří hned několika barvami. Například bílé světlo zajistí hořčík, železo světlo zabarví do oranžova, měď a zinek do zelena nebo modra.

Není třeba slavit Nový rok petardami, které prapůvodně sloužily k zahánění zlých duchů. Dříve, když nebyl střelný prach, se používalo praskání bičem. Zcela jistě ale postačí, když doma obejdete všechny místnosti se zvonečkem a všechny vycinkáte. Na to prý zlí duchové slyší také.

Symbolika dnů

Zásadní, podle tradic, je, co je v první den roku za den. Mrazivou zimu, povodně a epidemie chorob můžeme očekávat, je-li tímto dnem pondělí. Ještě horší zimu, zato ale úrodný rok, věští Nový rok v úterý. Nový rok v pátek by se snad měl zakázat, protože věští válku, choroby a množství úmrtí. Středa znamená málo strdí (tedy medu), ale zároveň bohatou úrodu vína. Nejlepší je snad čtvrtční termín – úrody bude dostatek, ovšem čeká nás parné léto. Nový rok v pátek by se snad měl zakázat, protože věští válku, choroby a množství úmrtí. Sobotní termín potěší ovocnáře a zarmoutí obilnáře, zato ten nedělní předznamená mírnou zimu a kultivované jaro.

Novoročenky

Pěkným zvykem je také zasílání novoročenek, tzv. PF - znamená Pour féliciter, přeloženo Pro štěstí. Původně to byly omluvenky, které v roce 1827 začal rozesílat hrabě Karel Chotek, nejvyšší purkrabí království českého, protože nechtěl trávit celý den vítáním návštěv, které mu přišly přát k novému roku. Novoročenky upadly časem v zapomnění a teprve koncem 19. století se s módou posílání pohledů objevily rozmanité novoročenky s grafikou a ve 20. století s fotografiemi.

MÓDA

Abyste věděli, co si v zimě obléct, tak si pro vás naše reportérky (Karin Tutková, Zuzana Orálková 9.B) připravily pár užitečných módních rad.

MÓDA PRO NI

Sezóna 2022/2023 má být výjimečná co se týče barev. Vedle klasických barev, které dominují v chladnějším období (hnědá, šedá a tmavě modrá), se objevila fuchsiová barva. Pokud výrazné barvy nepatří k vašim oblíbeným, určitě se vám zalíbí nový minimalismus.

Základním kouskem oblečení je bílý top. Sladíte ho s koženými kalhotami, džínami s nízkým pasem nebo sukní a získáte look jako ze světových módních přehlídek.

Kalhoty se širokými nohavicemi jsou módní už několik sezón. Džíny typu high loose budou ještě více oversize než dosud a osloví fanyanky volných modelů. Na přehlídkách se objevily kalhoty sahající do pasu, ale také bokovky. Džíny však nejsou jediným trendem mezi kalhotami. Za pozornost stojí také cargo kalhoty nebo parachute kalhoty, které již kralují pouliční módě.

A posledním kouskem je Trenčkot. Ten je už několik sezón tím nejmódnějším kabátem. Tento nadčasový kousek oblečení nás bude provázet i nadále.

MÓDA PRO NĚJ

Když se rozhodnete pro pánský smart casual styl, který je běžně chápán jako sportovní elegance, budete se cítit stylově a zároveň pohodlně. Módní návrháři opět navrhují tento ideální mix. Elegantní kárované sako v kombinaci se sportovními kalhotami, kabát županového střihu s koženými sneakers a kalhoty od obleku s mikinou a kšiltovkou.

Bomber bundu, známou i jako univerzitní bundu, nosí především sportovci středoškolského nebo univerzitního fotbalového týmu a tuto sezónu dostávají nový vzhled. Pánská bomber bunda v kolekcích top návrhářů na podzim a zimu 2022/2023 má mírný oversize střih, je rozhodně teplejší a objevuje se v sytých barvách: fialové, oranžové, zelené a červené.

Móda z let 2000 se objevila v ženských trendech minulou sezónu a zdá se, že Y2K styl se nyní přenesl i do pánské módy. Charakteristickým znakem tohoto stylu jsou volné baggy džíny,

NEJDIVNĚJŠÍ ŠKOLY

Škola lovu na manžela

nemají čas, musí dělat kariéru.

Ano, opravdu existuje. Najdete ji v japonském Tokiu a hlavní náplň výuky by se dala nazvat: **Jak ulovit manžela**. Učí mimo jiné konverzaci u stolu a další dovednosti, které mají vlákat nic netušící muže do manželského ráje. Zájemkyně o studium se jen hrnou. Celkem 2/3 Japonek mladších třiceti let jsou totiž single. Muži na ně

Základní škola v jeskyni

Celých 23 let chodily děti z odlehlého čínského horského regionu Kuej-čou do základní školy ve velké místní jeskyni. Docházelo do ní 186 žáků. Někteří putovali hodiny, aby mohli zasednout do lavice. Nakonec úředníci školu zavřeli, protože prý dělala zemi ostudu. Číňané přece nežijí v jeskyni jako nějací neandrtálci! "Akustika byla úžasná, měli jsme nejlepší pěvecký sbor široko daleko. Na zdech bylo patrných několik vrstev podloží, což zpestřovalo hodiny geologie. Na biologii jsme nepotřebovali žádné knížky, netopýři a ještěrky se pohybovali na dohled. A nemuseli jsme se bát změn počasí při tělocviku na hřišti," posteskl si bývalý ředitel školy Si Lin Čchun.

Škola pro klauny

Vám možná jméno Coney Island Circus Sideshow School nic neříká, nicméně ve svém oboru je to známá instituce. Tato škola pro klauny nového tisíciletí učí, jak si zatlouct hřebík do lebky, polykat meče či oheň. Ročně nabere 20 až 30 studentů.

Škola na člunu

V **Bangladéši** najdete stovku takových škol. Neziskové organizace tak reagovaly na nutnost bojovat s častými záplavami. Některé školy na vodě jsou vybavené solárními střešními panely, počítači a internetovým připojením. Mají dokonce vlastní malé knihovny. A když přijde povodeň, nemusí evakuovat

Škola meditace

Nejde vám matika? S tím si poradí soukromá **Maharishi škola** z Iowy! Tato škola nabízí vzdělávání na bázi uvědomění od mateřské školy po maturitu. Pracuje mystickou technikou transcendentální meditace a tvrdí, že rozvíjí "vnitřního génia" každého studenta. Cestou zbavování se stresu a optimalizace fungování mozku prý dosahuje plného rozvinutí chápání, a tím i optimalizace učení. Včetně té těžké matematiky. A zřejmě to funguje, protože v posledních letech expanduje síť těchto škol v anglicky mluvících zemích.

Škola Walta Disneyho

Který prvňák by nemiloval Sněhurku a sedm trpaslíků nebo Popelku! Děti základní školy ve městě **Levittown** si v roce 1950 rovnou odhlasovaly, že jejich školu pojmenují po Waltu Disneym. Zakladatel kreslené branže Hollywoodu byl dojat a poslal výtvarníky svého studia, aby zadarmo školu vyzdobili. Dobrého nápadu se chytlo několik dalších škol.

Škola z aklínačů hadů

Zvláštní řemeslo zaklínačů hadů má v **Indii** dlouhou tradici. Dodnes je hadům přisuzována kouzelná moc a školy zaklínačů hadů neboli hadařů jsou zde běžnou záležitostí. Žáci se učí ovládat plazy nástrojem zvaným pungi. Jde o baňatou píšťalu, která se vyrábí z plodu kalabašového stromu. Kobra k němu chová velkou úctu, protože se ho prostě bojí. Od malička je totiž tímto nástrojem bítá. "Tanec" pak spočívá v tom, že se had pokouší utéct z vězení v košíku, v čemž mu hadař píšťalou brání. Na každý pohyb nástroje proto ve strachu z další bolesti reaguje úhybným manévrem.

Škola čarodějnic

Najdete ji v americkém městě Salem a je vyhrazena jen ženám. Město si za sídlo vybrala symbolicky. Kvůli největším historickým procesům s čarodějnicemi v USA. To má nyní vlastní čarodějnickou komunitu a je kouzlům nakloněno. Nicméně na škole samotné se je nenaučíte. Zato kouzelnických triků pochytíte spoustu.

LITERÁRNÍ KOUTEK

DOPORUČENÉ KNIHY PRO PODZIM

Naše redaktorka Anna Pecková (9. A) si pro vás připravila recenze knih dle jejího výběru. Pokud rádi čtete a už nevíte po jaké knize sáhnout, pak je tento článek přímo pro vás!

VÁNOČNÍ HVĚZDY A SPLNĚNÁ PŘÁNÍ

Autor: Zuzana Pospíšilová

Počet stran: 64

Vydání: 2017

Žánr: Pro děti a mládež, Pohádky

Obsah: Malá Ida žije v dětském domově a moc touží po mamince a tatínkovi. Není tolik průbojná jako ostatní děti, a tak se na ni většinou nedostane pohlazení nebo pochování na klíně. Celé dny prostojí u okna a dívá se, jestli nepřichází nová maminka s tatínkem. Večer před Štědrým dnem za oknem uvidí padat hvězdu. Dobře ví, že padající hvězda dokáže splnit přání, a tak si moc přeje maminku a tátu. Na opačném konci města bydlí pán a paní Andělovi, kteří marně touží po děťátku. I oni uvidí padat hvězdu a oba si přejí, aby se jejich rodina rozrostla. A protože Vánoce jsou svátky splněných přání, nakonec se všem jejich tužby splní.

SNĚHULČINY VÁNOCE

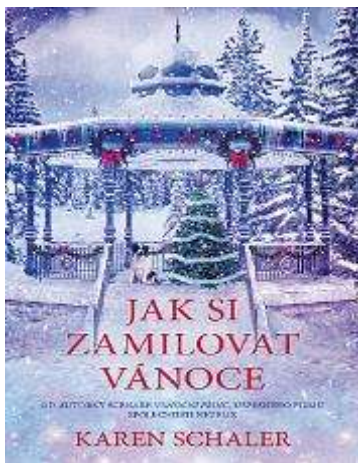
Autor: Kristen McKanagh

Počet stran: 296

Vydání: 2020

Žánr: Příroda, Zvířata, Pro dívky

Obsah: Sněhulka tráví první Vánoce v penzionu, který patří slečně Tilly. S provozem jí pomáhá Emily, jejímž snem je otevřít si pekárnu. Emily Sněhulku zbožňuje, ale z nového návštěvníka, Tillyina synovce Lukase, už tak nadšená není. Což je divné, protože Sněhulce její zvířecí instinkt napovídá, že Lukas a Emily by rozhodně měli být kamarádi! Musí ty tvrdohlavé lidské bytosti přimět, aby se na sebe podívali očima jednoho věrného, milujícího kotěte.

JAK SI ZAMILOVAT VÁNOCE

Autor: Karen Schaler

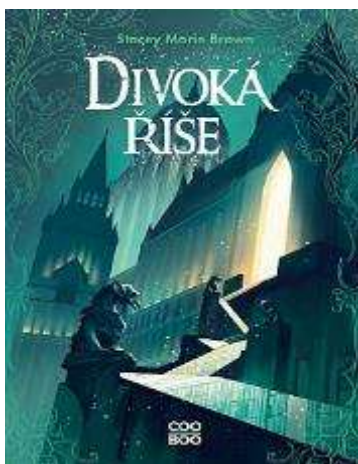
Počet stran: 296

Vydání: 2020

Žánr: Romány, Pro dívky

Obsah: Vánoce jsou pro Emmii Sandersovou jedním slovem... láska.

Miluje na nich úplně všechno: třpytivé ozdoby, blikající světýlka, voňavé perníčky a zelené jmelí, ale především možnost být se svými blízkými. Vánoce ji ještě nikdy nezklamaly, vždycky ji naplní radostí, štěstím a nadějí. O Vánocích si prostě připadá jako lepší verze sebe sama. Jen kdyby tak dokázala probudit vánoční náladu i ve svém příteli! Jenže Grant má v právnícké kanceláři neustále práce až nad hlavu a nezbývá mu čas ani chuť na kouzlo zimních svátků. A tak Emmie usoudí, že je třeba maličko ho postrčit správným směrem. Jenže její plán už od samého začátku vychází trochu jinak, než byl zamýšlen...

DIVOKÁ ŘÍŠE

Autor: Stacey Marie Brown

Počet stran: 368

Vydání: 2022

Žánr: Fantasy, Pro děti a mládež

Obsah: Romantická i akční fantasy z dystopické Budapešti, kterou rozdělila válka lidí a víl. Poté, co bariéra mezi Zemí a Nezemí padla

ve vílích válkách, balancuje Budapešť na okraji propasti. Nenávist mezi vílami a lidmi sílí a hrozí výbuchem násilí. Devatenáctiletá lidská zlodějka Brexley vyrůstala mezi smetánkou, ale skončí v obávaném žaláři. A právě tady potká d'ábelsky okouzlujícího Warwicka Farkase. Je přesně tak arogantní a krutý, jak se povídá, ale Brexley nemůže popřít, že ji to k němu táhne. A že za to možná zaplatí životem.

PĚT KROKŮ OD SEBE

Autor: Rachael Lippincott, Mikki Daughtry & Tobias Iaconis

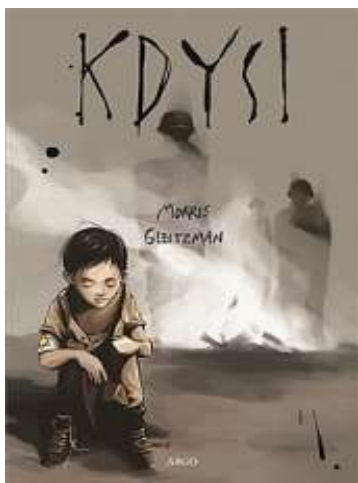
Počet stran: 253

Vydání: 2019

Žánr: Dívčí romány, Pro děti a mládež

Obsah: Stella má cystickou fibrózu a její kontakt s okolním světem je minimální. Aby neohrozila své šance na transplantaci, musí se chránit před kýmkoli a čímkoli, co by mohlo být nositelem infekce. Šest stop.

To je vzdálenost, kterou musí dodržovat. Willa Newmana léčba vůbec nezajímá. Každým dnem mu bude osmnáct a pak – sbohem, nemocnice. Vykašle se na léky a konečně si bude užívat života. Will je přesně tím, od koho by se Stella měla držet dál. Pokud se k němu přiblíží a nakazí se, mohla by přijít o své místo na seznamu čekatelů. Aby se tak nestalo, musí si držet odstup. Čím víc se ale s Willem sblíží, tím víc jim předepsaných šest stop začíná připadat jako trest.

KDYSI

Autor: Morris Gleitzman

Počet stran: 164

Vydání: 2016

Žánr: Pro děti a mládež, Historické romány

Obsah: Morris Gleitzman líčí v prvním dílu z čtyřdílné řady život v okupovaném Polsku z dětského pohledu. Tři roky a osm měsíců žije devítiletý Felix v odlehlém katolickém sirotčinci v horách, ačkoli není

katolického vyznání. Jeho rodiče nejsou mrtví. Přivedli ho k matce Mince, představené jeptišek, aby se měl dobře. A určitě si pro něj brzy přijdou, jak Felix věří, jen co vyřeší potíže, které mají se svým knihkupectvím. Protože židovští knihkupci to mají v Polsku roku 1942 těžké. Jak moc, to Felix pochopí, až když se v sirotčinci objeví muži s podivnými páskami na rukávech a začnou vyhazovat a pálit knihy z místní knihovny. Felix uteče, aby našel rodiče a před těmi muži je varoval. Cestou zachrání z hořícího domu malou Zeldu, jejíž rodina byla zavražděna, a pomalu mu dochází, co mají tihle spalovači knih za lubem. A co to znamená pro něj, Zeldu a všechny ostatní Židy.

LITERÁRNÍ KOUTEK

ZIMNÍ BÁSEŇ

Náš redaktor Jakub Hudec (6.A) si pro naše čtenáře připravil krásnou zimní básničku.

ZIMA NA BLÁTĚ

Když všechno usnulo a zemi pokryl sníh,

to se věru psávalo dřív.

Kde jsou ty Ladovské zimy,

když mraky sněhu všude byly.

Ted' už však ze zoufalství,

děti na trávě sáňkují.

Kde je to zimní bohatství,

za které bych nyní řekl děkuji.

Kdysi můj děda na sníh nadával,

ted' se i při poprašku zaradoval.

I ten poprašek na druhý den roztál,

a jen zbytek sněhuláka v blátě zůstal.

LITERÁRNÍ KOUTEK

RECENZE SERIÁLU PRO ZIMU

Naše redaktorka Barbora Hrozová (9.A) pro vás připravila recenzi a hodnocení k aktuálním seriálovým a filmovým hitům. Třeba vás tento článek namotivuje k jejich zhlédnutí.

Wednesday

Wednesday je pubertáčka, která nezapadá do žádného kolektivu a ve škole má jen samé nepřátele. Nakonec se její matka rozhodne, že ji pošle na akademii Nevermore, kde kdysi sama studovala. Po příjezdu na tajemnou školu se však brzy ukáže, že škola pro „problémové“ děti má svá tajemství. Děti totiž nejsou problémové ani tak svým chováním, ale především tím, že mají magické schopnosti, které ne vždy umí ovládat. Setkáme se tak s vlkodlaky, upíry či sirénami, ale objeví se i jiná monstra. Hlavní pointou příběhu je vyšetřování záhadných vražd, které si vzala na svoji vlastní pěst sama Wednesday.

Herecké výkony odpovídají kvalitní seriálové produkci. Se vznikem tohoto seriálu je spojováno jméno Tima Burtona, který, mimo jiné, režíroval Mrtvou nevěstu. Netflixovský megahit Wednesday správně chytlavým a poutavým způsobem kombinuje klasickou Adamsovu rodinu s nádechem moderního teen hávu a školního světa, který v tom dobrém připomíná i Harryho Pottera. Vznikl tak správně neodolatelný divácký hit, jenž si právě díky temné atmosféře a nečekaně sympatickým postavám hodně rychle zamilujete.

Wednesday je opravdu krásně natočený seriál, který si hodně zakládá na výrazném vizuálním stylu. Scénář je slušně napsaný a po herecké stránce seriálu také není moc co vytknout. Ve výsledku tak jde o slušné rozběhnutí seriálu, který se inspiruje v moderním trendu magických škol a rozhodně neuděláte chybu, když se na něj podíváte. Nic převratného však nehledejte.

LITERÁRNÍ KOUTEK

Avatar 2

Fanoušci se dočkali. Svět Pandory a její hrdinové se po třinácti letech vrátili do kin. Avatar 2 nabízí podle očekávání úchvatnou podívanou. James Cameron chystal pokračování třináct let, výrazně do něj zasáhla i pandemie a lockdowny. Teď je konečně druhý film v kinech a nenechává nikoho na pochybách, že formát 3D není zdaleka ztracen a že technologie se posunuly.

Hrdinové Jake Sully a Neytiri mají čtyři děti a sem tam řeší obdobné problémy jako běžná rodina, jinak ale žijí ve svornosti s lidem Na'vi a v harmonii s přírodou. Jejich idyla ovšem netrvá dlouho. Na Pandoru se vracejí „nebešťané“, respektive skupina nejdrsnějších vojenských typů, doprovázení modernizovanými roboty a připravení loupit opět vzácné zdroje. Velí jim pomstychtivý plukovník Miles, jenž navrch chystá Jakeovi jako bývalému mariňákovi odplatu za jeho „dezerci“. Aby neohrozil Pandoru a zároveň ochránil svou rodinu, vydává se Jake s blízkými z džungle daleko na mořské pobřeží, kde hledá azyl u útesových lidí. Nebešťané ale jejich nový domov a klid obou kmenů naruší.

Přírodní život a bojové scény připomenou májovky, lov vzácných inteligentních kytovců jménem Tuluk je vztyčeným ukazováčkem nad lovem velryb a v akčním finále oživuje zkázu svého Titaniku, dokonce s obdobnými momenty jako nemilosrdně se zmenšující vzduchové kapsy uvězněných hrdinů. Navrch doprává milovníkům Marvelovek akční bitky. Příběh není o moc bohatší, charakterů postav jsou ale lepší než v jedničce.

Nejpůsobivější je na Avatarovi 2 právě tento fiktivní svět. Odehrává se i v podmořských hlubinách, které jsou nejkrásnější pasáží filmu. Voda je vděčným filmovým prvkem, dočkáme se jízdy ve vysokých vlnách, čarokrásných útesů i pláží. Za tu velkou, zejména vodní podívanou, dvojka rozhodně stojí. Jen si na ni musíte vymezit opravdu dosti času

HISTORICKÉ OKÉNKO

Anna Pecková (9. A) si pro vás připravila historické okénko, ve kterém vám vždy budou představena zajímavá a záhadná místa, věci a události z historie.

TUTANCHAMONOVA KLETBA

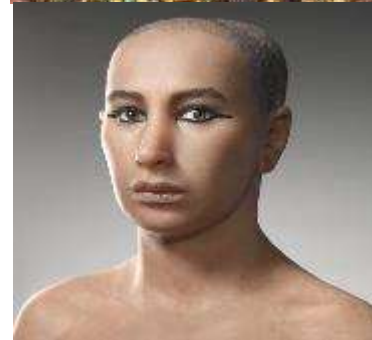
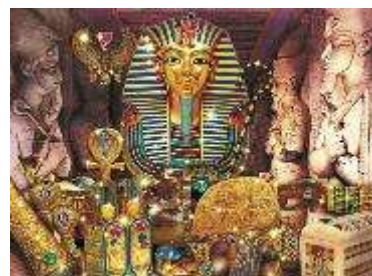
Byla sobota 4. listopadu a na dně egyptského Údolí králů nedaleko Luxoru se činili kopáči najatí britským archeologem a egyptologem Howardem Carterem. V té době tam už pracovali několik let. Údolí králů představuje kopcovitou oblast, kde byli po dobu asi 500 let pochováni egyptští faraoni a v roce 1922 bylo z velké části ještě neprozkoumáno. Údajně to byl jeden z malých místních nosičů vody, kdo si jako první všiml, že se v jednom výkopu objevilo něco jako schody. Byla to první stopa vedoucí k nálezu, který vzrušil celý svět. Do 23. listopadu odkryl Carterův tým celé schodiště vedoucí dolů ke dveřím. Neporušená hieroglyfická pečeť na dveřích prozradila, co se skrývá uvnitř: hrobka faraona Tutanchamona.

V následujících dnech odkryl Carter ve společnosti svého sponzora, lorda George Herberta, hraběte z Carnarvonu, čtyři vzájemně propojené pohřební komory a v nich nečekaně bohatou pohřební výbavu, jež se skládala z více než 6000 předmětů.

Tutanchamon

Faraon Tutanchamon se ujal moci kolem roku 1334 před naším letopočtem v pouhých devíti nebo deseti letech. Zemřel předčasně, zřejmě ani ne dvacetiletý. Mezi egyptskými faraony je tak fakticky nevýznamný, přesto právě on se do dějin egyptologie zapsal více než kdo jiný. Právě proto, že jeho hrobka zůstala na rozdíl od většiny ostatních nevykradená a z velké části zcela nedotčená.

Když Tutanchamon zemřel, bylo jeho mumifikované tělo narychlo uloženo do neobvykle malé hrobky (většina faraonských hrobek byla na rozdíl od té Tutanchamonovy vytesána hluboko do skály a obsahovala mnoho místností), a ta postupem doby skutečně upadla v zapomnutí.

O pouhých 150 let později vystavěli staroegyptští dělníci téměř přímo na místě Tutanchamonova posledního spočinutí hrobku dalšího faraona: Ramsese VI. Později slavná Tutanchamonova hrobka s pokladem tím na tisíce let zmizela ze světa, až do příchodu již zmiňovaného Cartera roku 1922. Lidi fascinovalo ale ještě něco jiného než samotný nález hrobky, a to faraonova kletba.

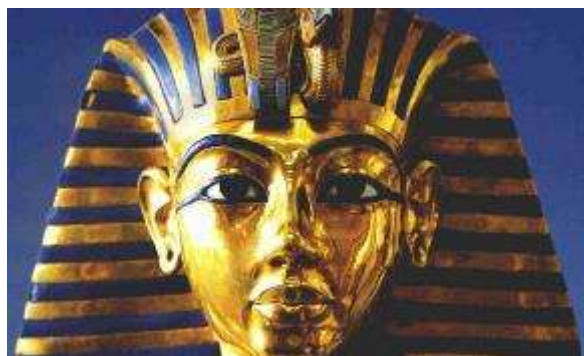
Faraonova kletba

Stejně tak jako není dodnes s jistotou vysvětlena Tutanchamonova smrt, zůstávají také záhadou četná úmrtí lidí, jenž se první fáze odkrývání hrobky zúčastnili.

Už v době prvních odkryvů zemřel Carterův oblíbený kanárek, který ho prý k hrobce zavedl. Zabíla ho kobra, což by samo o sobě asi nebylo nijak zvláštní, jenže kobra byla v Egyptě dříve vnímána jako ochránkyně mrtvých. V dubnu 1923 náhle onemocněl a zemřel lord Carnarvon. Do ranky při holení se údajně dostala infekce, s níž se jeho tělo ani za pomoci lékařských kapacit, nedokázalo vypořádat. Následně v září téhož roku zemřel Carnarvonův mladší bratr Aurby. A po něm i Carnarvonův tajemník Richard Bettel. Aby toho nebylo málo, ve stejném hotelu a na stejně tajemnou infekci zemřel i Arthur Mace, jenž jako poslední odstranil vchodový kámen do hrobky.

Jeden z Carterových přátel se den po návštěvě hrobky probudil s vysokými horečkami a do večera byl také mrtev. Roku 1923 zemřeli i archeologové Ahmad Karnal a William Henry Goodyear. Rok nato také doktor Archibald Douglas Reed, jenž jako první rentgenoval tělo faraona a odstranil několik vrstev obinadel. Poté Carter daroval jeden předmět z hrobky svému příteli, dům tohoto muže vyhořel. Po jeho další přestavbě ho zaplavila voda. To je poměrně dost nejasných úmrtí, nemyslíte? V této souvislosti se mluví o smrtících bakteriích, jedech, jimiž byly napuštěny stěny hrobky, či o vražedných plísních, ale někteří dodnes tvrdí, že za smrtí všech těchto lidí stojí samotný faraon, jenž se mstil za to, že vyrušili místo jeho věčného odpočinku.

KRUTOSTI PŘÍRODY

Smrt a umírání – dvě nevyhnutelnosti, které člověka děsí

Smrt je považována za něco nevítaného – a stejně tak nevyhnutelného. Většinou si myslíme, že ty nejhorší smrti jsou spojené s pomalým umíráním v nemocnici – ale to je omyl. Účinné léky potlačující bolest jsou dnes tak široce rozšířené, že smrt v nemocnici je něco, po čem toužily snad všechny starší generace. Ve skutečnosti je většina způsobů umírání spojena s přírodou, ta nám dokáže připravit tak rafinované smrti, že lidská fantazie na to ještě pořád nestačí.

Pyroklastický tok

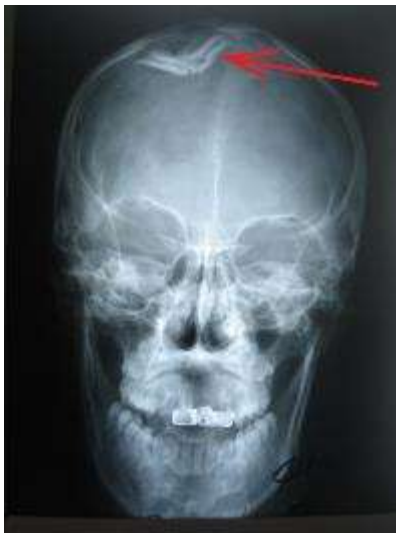
Dokážete si představit, jaké to je zemřít v lávě nebo magmatu? Přesně tyto způsoby umírání, zažívali obyvatelé římských měst Herkulanea a Pompejí, když roku 79 zahynuli. Nejnebezpečnějším jevem, který doprovází sopečné erupce, je pyroklastický proud, jenž bývá někdy označován jako žhavé mračno. Jedná se o vlnu žhavých sopečných plynů smíšených s úlomky magmatu a sopečného popela s teplotou od 100 do 1000 stupňů Celsia, která se pohybuje po sopečném svahu rychlostí i několik stovek kilometrů za hodinu. Známe několik desítek případů smrtí, kdy takto umírali lidé, Pompeje a Herkulaneum jsou nejznámější, existuje však i mnoho dalších případů – roku 2012 například japonští vědci našli pozůstatky muže ze šestého století, který byl pyroklastickým proudem pohlcen, když prchal před erupcí sopky.

Podobně zahynuli i lidé roku 1815 – tehdy pyroklastický mrak zabil nejméně 92 000 lidí při explozi sopky Tambora na indonéském ostrově Sumbawa. Valící se žhavý mrak pyroklastického proudu bořil domy, vytrhával stromy a zapaloval lodě v přístavu. Obyvatelé města se snažili utéct do přístavu na mořský břeh. Válečná loď přirazila ke břehům kolem poledne, žár jí ale nedovolil vylovení dříve než ve tři hodiny odpoledne.

Odhaduje se, že teplota mraku byla 1000 stupňů Celsia. Město s asi 28 000 obyvateli poté pokrývala asi třicet centimetrová vrstva prachu a někdejší "perla Malých Antil" hořela ještě několik dní poté. Katastrofu prý přežili pouze dva lidé, vězeň Louis-Auguste Cyparis, který byl držen v podzemním žaláři, a Léon Compere-Léandre, muž žijící na kraji města..

Smrt zevnitř

otvory v lebce.

Zajímavý detail o této smrti pochází z Pompejí – vědci našli u několika mrtvých podivné praskliny na lebce. Když je studovali, zjistili, že právě ony byly zřejmě příčinou smrti. Pozoruhodné ovšem bylo, že praskliny šly zevnitř ven. Nezpůsobil je tedy náraz nějakého vymrštěného předmětu nebo kamení na hlavu. Při laboratorní analýze se ukázalo, že došlo k explozi zevnitř. Jak je to možné? Kapaliny v mozku člověka se díky teplotě ze sopečného popela tak zahřály, že se změnily na páru a ta, podobně jako u papiňáku, začala unikat ven. Stalo se to tak rychle, že došlo k explozivnímu uvolnění nahromaděného tlaku a plyn si prorazil

HISTORICKÉ OKÉNKO

TSUNAMI V EVROPĚ

Na jihu Evropy se skrývá časovaná bomba, která může přinést na starý světadíl problém, který si spojujeme spíše s velkými oceány – monstrózní vlnu tsunami. Sopka Etna tvoří část východní Sicílie. Už dlouhá léta se ví, že se její jihovýchodní část, která je pod mořskou hladinou, pozvolna rozpadá. Nedávná vědecká studie přitom popsala, že je příčina problému jiná, než si vědci zatím mysleli, a také zdůraznila riziko, které to přináší pro starý kontinent. Pravděpodobnost, že tato sopka bude příčinou katastrofální vlny tsunami, je totiž mnohem vyšší, než ukazovaly dosavadní modely.

Vlny tsunami, jako třeba ta, která v roce 2018 přinesla smrt tisícovkám lidí na indonéském

Sulawesi, nejčastěji vznikají při podmořských zemětřeseních. Ale podobný efekt může mít také náhlý a rychlý kolaps nějakého svahu nebo hory, a to i když už jsou pod hladinou. Existují důkazy, že právě takové obří vlny v minulosti ničily atlantické pobřeží Spojených států amerických – vyvolaly je sesuvy hor u Kapverdských ostrovů.

Pomalé a nebezpečné

Pohyby půdy jsou pro lidské oko téměř neviditelné – jsou pomalé a zaznamenávají je tedy jen přístroje. U Etny jsou ale vidět pouhým okem a každý rok se její jihovýchodní strana pohne o přibližně 3–5 centimetrů. Trvá to už nejméně 40 let.

Ještě před pár lety si vědci mysleli, že je to důsledek tlaku magmatu v sopce, tedy že magma zevnitř tlačí na svah sopky, která se kvůli tomu pohybuje. Tým expertů z Helmholtzova centra pro výzkum oceánů však prostudoval celé místo zatím nejdetailnějším způsobem a dospěl ke znepokojujícím závěrům. Mezi 12. a 20. květnem roku 2017 se Etna pohnula o 3,9 centimetrů. Zajímavé ale bylo, že se to nejvíce projevilo dál od centra sopky – v kaňonu Catania, v oblasti, která je nejvíc vzdálená od magmatické komory.

Odpověď, která nahání strach

Existuje jediné možné vysvětlení: magma za to nemůže. Podle vědců, kteří Etnu zkoumali, je zřejmě hlavní příčinou gravitační působení zkolabovaných částí kontinentu, které se zřítily do moře a nyní strhávají dolů i zbytek hory. Pokud v tom hraje nějakou roli i magma, pak je to podle nich jen role značně vedlejší. Dokonce na to existuje i precedens, geologové totiž něco podobného pozorovali už dříve na Kanárských ostrovech.

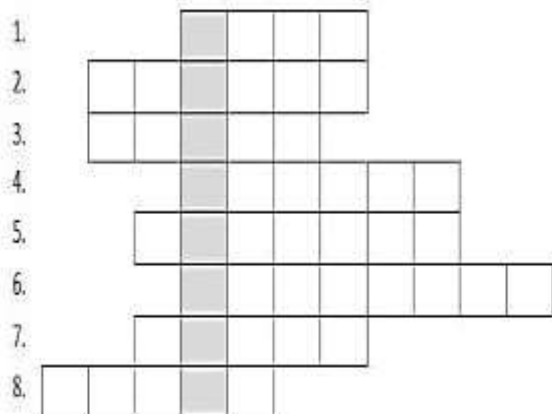

Co to celé znamená? Podle vědců je na základě posledních dat mnohem pravděpodobnější, že někdy v budoucnu dojde ke kolapsu podmořské části Etny. Celý geologický proces bude nutně pokračovat a bude mít výrazně větší dopad na sopku než „pouhá“ magmatická činnost. Pokud k tomu dojde, je velmi pravděpodobný vznik vlny tsunami – bohužel v těsné blízkosti hustě obydlených městských oblastí. Snad tedy ono „v budoucnu“ bude za extrémně dlouhou dobu!

HRACÍ KOUTEK

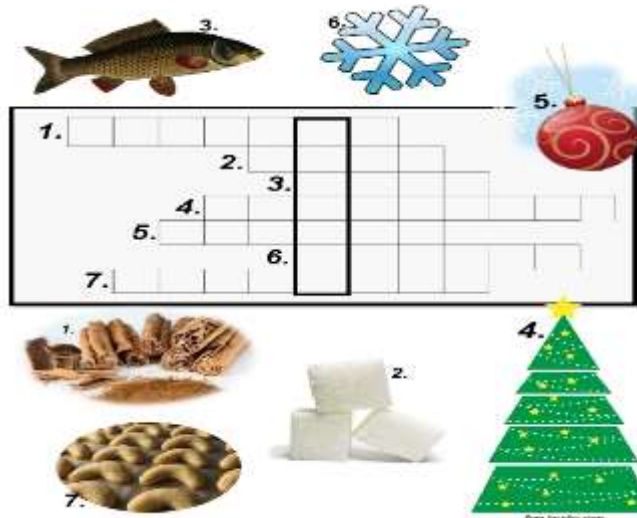
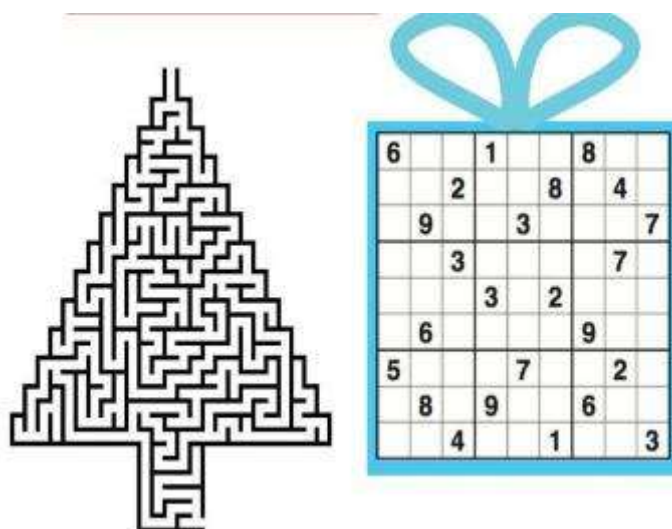

1. Bílá pokrývka na zemi...
2. Nejkrásnějším svátkem v roce jsou...
3. Venku když je bílo, tak... (děj)
4. Malé bílé světýlko na obloze...
5. Na svátky pečeme vánoční...
6. Předposlední měsíc v roce je...
7. Pod vánoční stromček se dávají...
8. Vánoční... (synonymum k obvyčej)

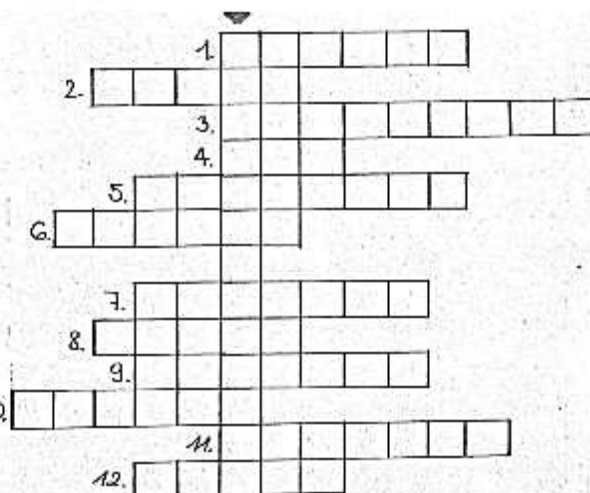
Najdi mezi písmeny a ostatními slovy 12 symbolů Vánoc.

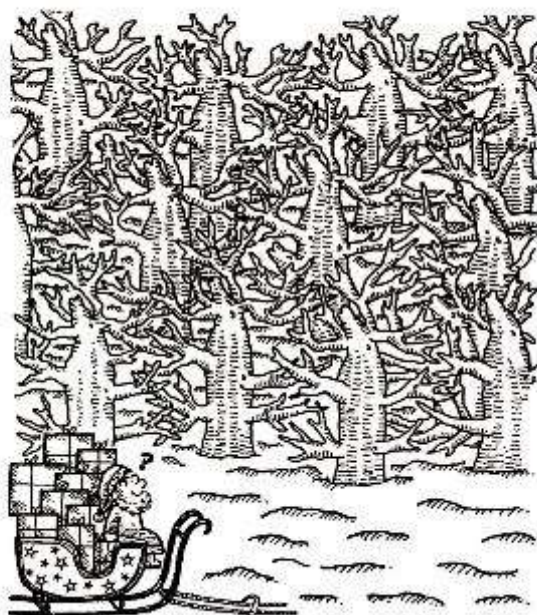
Najdi 10 rozdílů

1. Aby byly bílé Vánoce, musí padat.....
2. Adventní..... má 4 svíčky
3. K Vánocům neodmyslitelně patří.....
4. 24.12. má svátek.....
5. 31.12. má svátek.....
6. Ježíš se narodil v městě.....
7. 1. ledna je.....
8. Ke kaproví jíme bramborový.....
9. Oblíbeným vánočním pečivem je.....
10. Abychom našli hvězdičku musíme rozkrojit.....
11. O Vánocích nesmí chybět.....
12. Symbol Vánoc rostoucí na stromech.....

Kde je skrytý sob?

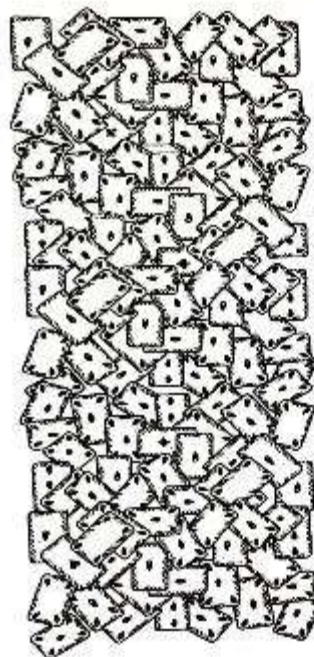

**NAJDETE V KAŽDÉ VĚTĚ ASPOŇ
JEDNO ZIMNÍ SLOVÍČKO**

- 1) V sekci Já a EU se na Euroskopu dočtete i o možnostech profesního uplatnění v EU.
- 2) O jedné z nejvýraznějších reforem orgánů EU pojednává Niceská smlouva.
- 3) Euroskop můžete sledovat i na Twitteru a Instagramu.
- 4) EU zvažuje kvůli lodi provádějící v řeckých vodách těžební průzkum různé kroky vůči Turecku.
- 5) V rámci Schengenu můžeme kromě států EU volně cestovat i po Norsku, Lichtenštejnsku, Švýcarsku a Islandu.

Zábavně

Hromada voňavých perníčků

Najdeš mezi těmito dobrotami čtyři hrací karty (ees) a tři hrací kostky?

